

Nr 3 - okt 2010 - Årgang 29

FOKUS

Organ for Militært kristent fellesskap

Afghanistan i Fokus

HILSEN FRA PRESIDENTEN

Hallo, er du der?

I nød og ensomhet ber mange til Gud, sikkert også våre militære på en støvete vei i Afghanistan. En bønn som håper at det finnes en Gud. For det er behov for beskyttelse fra en kraft utenfor en selv. Håpet er kanskje ikke så stort, for det har jo gått galt noen ganger, også for flotte mennesker.

Jesus sier: *Be, så skal dere få. Let så skal dere finne. Bank på, så skal det bli lukket opp for dere. For den som ber, han får, og den som leter, han finner, og den som banker på, blir det lukket opp for.*

Jeg har erfart, i snart 40 år, at Gud står bak ordene som Jesus sa og at Han er den samme i dag. Gud er like reell som meg selv, bare det at hans kjærlighet til sine barn er så mye større enn det jeg som far noen gang klarer å vise mine barn.

Derfor kan jeg trygt anbefale Gud til alle som kan tenke seg å be til Ham. Han er høyst til stede, og ønsker et varmt og nært fellesskap med både meg, og deg! Det er nå gjort mulig ved at jeg tror og sier at Jesus døde for mine synder.

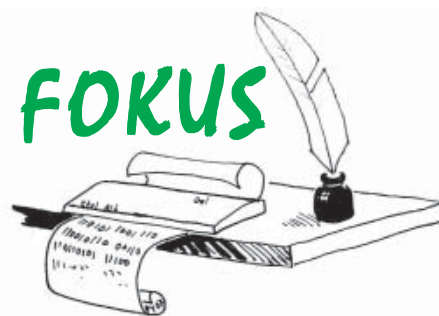
Himmelfrekvensen er alltid åpen, tenk å ha toveis forbindelse med himmelens og jordens skaper!

I hånden holder du nå et nytt nummer av MKFs blad hvor vi setter fokus på det som foregår i Afghanistan. Forsvarets innsats og den spesielle medieoppmerksomheten den siste tiden gjør at også vi finner det naturlig å vise oppmerksomhet på det som foregår i Afghanistan. MKF ønsker å være en aktiv bidragsyter når det gjelder spørsmål om etikk og verdier i Forsvaret, ikke minst når det gjelder vårt utenlandsengasjement. Det forhold at vi har MKF-medlemmer i området er også en grunn til at vi vil bruke spalteplass på Afghanistan. Ett av våre medlemmer, Stephen Olsen, er i tillegg presseoffiser i Meymaneh, og er utstyrt med både skrivesaker og kamera. Vi formidler i dette

nummer en del bilder som han har tatt fra tjenesten der nede.

I sommer døde tidligere garnisonsprest Torstein Bryne, og vi har fått anledning til å formidle noen glimt av et spesielt og sterkt vennskap med denne fargerike prest og offiser, skrevet av Torbjørn Olsen. Samtidig får vi et bra tidsbilde fra 70- og 80-tallet. Personlig setter jeg stor pris på dette, siden Torstein Bryne også fikk lov å bety mye for meg i min tid som fersk befalingsmann. Og som Torbjørn beskriver: Dette var en tid med store spenninger og sterke følelser blant kristenfolket når det gjaldt Forsvaret. Jeg var også berørt av dette, og på den tiden visste jeg ikke om andre kristne i Forsvaret. Da var selvsagt felt-

I FOKUS

presten ekstra god å ha, det gjaldt ikke minst Torstein Bryne.

Og så er vi ikke helt ferdig med årets årskonferanse på Rena. Litt kommer her, og mere ligger fortsatt i venteboksen – til julenummeret!

Tormod Berger

DRANGEDAL 2010

EN NY, FIN OPPLEVELSE!

Det var en fin opplevelse for oss som var der (ca 10 personer, derav 4 fra Albania) Nesten hele familien som eide gården var også inno og bidro på forskjellige måter. Vi hadde et program som alle var begeistret for: hesteridning, kajakkpadling, fjellklatring med rappellering og andakt, svømming, fine turer, mye godt åndelig og sosialt fellesskap og mye god mat!

Arnvid hadde to kvelder med undervisning fra Guds ord. Temaet var *Fullfør løpet*. Det ble også noen fine

samtaler og alle bidro engasjert med å fortelle om egne opplevelser. Den fantastiske naturen og fint, varmt sommervær var selvfølgelig til stor velsignelse. På programmet stod det at vi skulle avslutte med «guds-tjeneste ute». Vi lurte på hvilken kirke vi da skulle til.

Søndag morgen forstod vi at Finn Oskar hadde planlagt at det skulle være helt ute, dvs i friluft! Hele «båt-

parken» ble brukt til å sette oss over vannet, der alle var prester og delte Guds ord, orgelbruset var en idyllisk liten foss! Etterpå koste vi oss med kirkekafe og nybakte velsignelser fra den kommende bruden. Vi tok bilder og uttrykte takknemlighet over at Gud hadde ført oss sammen disse dagene.

Øydis Løvbukten

SANNHETEN GJØR OSS FRI

MEYMANEH: Å bygge et håp om en bedre hverdag

Tjenesten er meget erfaringsrik og spennende. Flest gleder, men også den triste virkeligheten av å miste fire kolleger og oppleve alvoret med situasjonen i Afghanistan. Virkeligheten treffer deg. Hvor trygt, velsignet og godt vi har det hjemme i Norge.

Månedene flyr forbi i en forrykende fart. Tiden oppleves nok å gå fortere for oss enn for de hjemme. Det er mye å gjøre og arbeidstiden strekker sjeldent til. Men arbeidet er motiverende, og fra mitt ståsted tydeligvis viktig.

Hvile og utkobling finner jeg i trening, gudstjeneste, høre på lovsang og prekener på iPod. I tillegg er det mye bra velferdsaktiviteter som blir arrangert.

Å leve i velsignelsen

Det er godt å vite at jeg blir bedt for, spesielt fordi det merkes. Jeg er velsignet: et godt miljø, erfaringsrike opplevelser og meningsfylte

oppgaver. Når jeg er ute på operasjoner er det godt å føle på tryggheten jeg har i Herren.

Å leve som jordens salt

Slik som salt bevarer mat er jeg overbevist om at det er viktig å bevare jorden. Bidraget er en av måtene vi støtter de som trenger vår hjelp. «La Ditt rike komme, på jorden som i himmelen.» For meg betyr dette å vise kjærlighet, bidra til fred og trygghet.

Å prøve kildene

I forhold til mitt informasjonsfagfelt er det fascinerende at konseptet om kildekritikk ofte virker fraværende her nede. Når deler av befolkningen ikke kan lese er folke-munne det som danner virkelighetsbildet. Informasjon og rykter som serveres sjekkes ikke. En usannsynlig nyhet kontrolleres ikke. Sannheten og uvitenheten blir ofte undergravet og utnyttet av opprørere.

Men lyspunktene er der og vi må gripe tak i lyspunktene. Det er flere medier lokalt i Afghanistan som ønsker å informere befolkningen. PRT-kontingenten har nok satt ny rekord i forhold til antall medier på besøk den siste måneden. I sommer har vi hatt journalister konstant med på oppdrag og i leir i halvannen måned. Å ha god kommunikasjon med mediene både i Afghanistan, men også internasjonalt og hjemme i Norge. Dette er positivt for at uavhengige kilder kan rapportere fra Afghanistan.

Sannhetens lys

I kristenlivet må vi prøve åndene og utøve kildekritikk. Uten å gå til kilden kan vi lett miste retningssans og fokuset på Gud. Derfor er jeg glad for det kristne fellesskapet og dykk i Skriftene.

Stephen Olsen tjenestegjør som Presse- og informasjonsoffiser i Provincial Reconstruction Team, PRT kontingent 15 i Meymaneh, Afghanistan.

Stephen Olsen

Hverdagsbilde fra Afghanistan. Foto: Stephen Olsen

HILSEN FRA PRESTEN I MAZAR-E-SHARIF

etter Israelsfolkets møtetelt i ørkenen. Vi har gudstjenester hver søndag kveld. Det er en fin stund. Det er et godt og stabilt oppmøte på gudstjenestene. Folk stiller villig opp på de forskjellige oppgavene. En er kirketjener, en annen er tekstleser, mens en tredje og fjerde steker vafler som serveres etter gudstjenesten. Vi har en veldig enkel liturgi. Vi synger salmer, har skriftlesning og preken, så en bønnestund hvor den enkelte kan tenne et lys, før vi avslutter med nattverd.

I tillegg til de vanlige søndagsgudstjenestene holder jeg også andakter i forbindelse med oppstillinger. Her leser jeg et skriftsted som jeg knytter noen tanker til, leser en bønn, vanligvis hentet fra en av salmene i Det gamle testamente, før det avsluttes med Fadervår og velsignelsen. Signalet «bønn» hører også med til en slik andakt ved oppstilling.

Jeg merker en positiv holdning til tro og kristendom her i leiren. Det har blitt mange fine samtaler om tros- og livsspørsmål allerede. Feltpresttjenesten har en god og innarbeidet plass. Jeg opplever det derfor som svært meningsfullt å tjenestegjøre her. Jeg har et godt samarbeid med velferdsoffiseren. Forleden kom han med en stor kasse med potetgull, brusbokser og sjokolade som han sa jeg måtte ha i kapellet, slik at jeg hadde noe å servere under samtaler!

Som et frivillig tilbud har jeg startet opp med undervisning i etikk. Det har vært en meget stor interesse for dette. Hele 24 personer har meldt

seg på, så det er blitt en hel klasse. Jeg har to timer undervisning i uken denne høsten. Der tar jeg opp aktuelle spørsmål knyttet til militærtjeneste, krig og religion og møte med andre kulturer og religioner. Dette er blitt et viktig kontaktpunkt for feltpresttjenesten.

Et besøk til min kollega i Meymaneh har det også blitt tid til. Det er fint å vite at en ikke er alene som feltprest her i Afghanistan, selv om det er en del mil mellom leirene. Jeg har også en del kontakt med tyske og amerikanske feltprester i området.

Jeg er svært takknemlig for forbønnen jeg her nede og min familie hjemme i Norge omsluttet av. Bønnens kraft er stor og jeg merker at jeg blir båret oppe av forbønnen hjemmefra. Jeg ønsker dere alt godt og Guds rike velsignelse. Hilser dere til slutt med et ord fra Salmenes bok, et ord jeg talte over på en av gudstjenestene tidligere i høst:

Da bekjente jeg min synd for deg og dekket ikke over min skyld.

Jeg sa: Nå vil jeg bekjenne mine synder for Herren.

Og du tok bort min syndeskyld. (Sal 32,5)

Tenk så stort det er at vi kan legge alt vi bærer på av byrder og synder frem for Herren. Så kan vi reise oss som frie og tilgitte mennesker.

*Broderhilsen fra
Nils Terje Lunde*

Kjære MKF-venner

Her kommer en liten hilsen fra meg i Afghanistan. Jeg har nå vært her siden slutten av juli og begynner å bli avklimatisert. Det har tatt litt tid. Sett i lys av en vanlig norsk sommer har det vært svært varmt her. Noen dager har det vært opp mot 50 grader i skyggen midt på dagen. Når så i tillegg strømmen går og air condition-anlegget stopper, da blir det varmt! Vi både bor og arbeider i telt. Det går egentlig ganske greit når en blir vant til det. Jeg trives godt her. Vi får god mat og vi har en god tone oss imellom. Arbeidsdagen begynner klokken 0800 og varer til kl 2000 på kvelden, så det blir lange dager. Det er imidlertid anledning til å ta en hvile- eller treningspause midt på dagen.

Vi har et eget kapell i leiren. Fordi leiren heter «Camp Nidaros» kaller vi kapellet uhøytidelig for «Nidarosdomen». I virkeligheten er kapellet et stort telt, så kanskje vi heller kunne kalt det for «Tabernaklet»

LEDER

Kjære MKF venner

MKF er et fellesskap av kristne i Forsvaret – men trenger vi egentlig et slikt fellesskap? Fra tid til annen blir vi utfordret på dette spørsmålet.

Det første svaret er at kristne er ment for fellesskap – med hverandre og med Gud. I fellesskapet i menigheten kan vi erfare Åndens gaver, praktisere omsorg for hverandre og ta del i sakramentene, som er Guds konkrete måte å formidle nåde til oss på slik at troen blir håndgripelig. Bibelen beskriver samfunnet av de troende som Kristi legeme – hver og en av oss har en unik rolle som lemmer på legemet, slik det står i 1 Korinterbrev kap 12 – les det gjerne ved anledning!

Vi oppfordrer derfor alle i MKF til å finne sin plass i en menighet eller et kristent fellesskap der du bor. Det lokale fellesskapet i gudstjenester, møter og husfellesskap er viktig dersom vi skal vokse og utvikle oss i troen.

For de fleste nordmenn er dette fellesskapet tilstrekkelig. Men vi

som har vårt virke i Forsvaret er på mange måter i en unik stilling. For det første har vi en egen kultur i Forsvaret – for de fleste av oss er dette ingen vanlig 9 – 4 jobb. Å være i Forsvaret er en livsstil. Spesielt de som er ved avdeling, fartøy eller på en stasjon jobber ofte langt mer enn normal arbeidstid. Vi flytter mer enn de fleste, er borte på øvelser, og mange har lang periode med ukependling. Og ikke minst har vi et yrke der liv og død er reelle problemstillinger. Vi forvalter Statens mest alvorlige maktmiddel – ikke minst en realitet nå som utenlandsoperasjoner er blitt en fast del av vår yrkesutøvelse.

Dette er utfordringer som ofte faller langt utenfor det våre sivile medkristne forstår. Vi trenger derfor et fellesskap mellom kristne også innenfor Forsvaret, der vi kan løfte hverandre frem som kamerater og som brødre eller søstre i troen. Vi trenger noen på innsiden som kan be for oss når vi møter utfordringer, og som kan være der i fellesskapet når vi flytter fra landsdel til landsdel eller er på utenlandstjeneste. Vi trenger noen som kan stå for kristne verdier

når det skal tas etiske valg. Og ikke minst trenger vi noen som kan vise vei til troens gave når andre rundt oss trenger det.

Det er dette MKF er til for. Det er derfor vi har som vårt første mål å bygge og utdype fellesskapet mellom hverandre. Dette er ikke noe som styret kan vedta, hver enkelt av oss må være med på å bygge. Jeg vil oppfordre hver enkelt til å bruke høsten til å kontakte noen andre kristne i Forsvaret, inviter folk til fellesskap hjemme hos deg selv, løft hverandre frem!

Med vennlig hilsen

ADVENTSGUDSTJENESTE I FROGNER KIRKE

Vi følger opp den mangeårige tradisjonen med deltakelse på adventsgudstjeneste i Frogner kirke, **12 des kl 11**. Preken ved feltprost Alf Petter Hagesæther, Rut Ugland er liturg, og vi blir med på kirkekaffen etter gudstjenesten. Still gjerne i uniform!

HÅP OG TRO I ALBANIA

Elizabeth og Roland Shuli

Under årskonferansen i våres hadde vi besøk av Roland Shuli, hans britiske kone Elizabeth og deres to herlige barn Rebecca (5) og Teo (2). De fortalte oss om sitt land og sin tro, sine gleder, håp og noen bekymringer.

I 1968 ble Albania utropt til verdens første ateistiske land. I den kommunistiske verden hadde Albania sannsynligvis det hardeste regimet når det gjaldt forfølgelse av troende mennesker, og dette gjaldt ikke bare kristne. Man kjenner ikke til at det fantes noen undergrunnskirke i landet, og det sies at bare 12 evangelisk kristne overlevde kommunisttiden. Etter kommunismens fall ble det satt i verk en meget aktiv misjonsvirksomhet i landet. Det var et stort tomrom som skulle fylles, og antall kristne økte kraftig fra 1990. Landet har i dag en ung kirke, de mange tenåringene som tok imot Jesus den gangen er nå småbarnsforeldre.

Roland Shuli ble sterkt grepet av dette misjonsengasjementet. Han ble trukket med på evangeliske møter, og ble selv kristen i 1993. Året etter var han med å starte en menighet på sitt hjemsted. I 1995 startet han sin militære løpebane, og har senere jobbet aktivt med å bygge opp et

militært kristent fellesskap i Albania.

Albania har 3,8 millioner innbyggere, og arealet er mindre enn 1/10 av Norges. Omrent 65 % av befolkningen er tradisjonelt muslimer, 20 % ortodokse kristne og 15 % romersk-katolske. Det er også en mindre andel protestantiske

kristne, men Albania er i hovedsak et sekulært land der religion i liten grad preger dagliglivet. Landet er derfor relativt åpent for kristen misjon, og det er ikke uvanlig at personer konverterer til den kristne tro. På den annen side er det en del restriksjon på å kunne bekjenne sin tro åpent. Dette gjelder spesielt i forsvaret, som regnes som ikke-religiøst område. Mange eldre offiserer

Elizabeth og Rolands hus

har dessuten problemer med å innse at landet for lengst har forlatt den ateistiske tidsalder. Man kan ikke sette opp plakater eller arrangere møter på militære områder, men man kan fritt fortelle hva man tror på til dem som vil høre. Og Bibelen er ikke lenger en forbudt bok. MKF

har sammen med Bibelselskapet gitt det albanske MCF 1000 kamouflasjefargede albanske Ny-testamenter.

Vår albanske søsterorganisasjon arrangerer månedlige møter, og har familievennlige weekendsamlinger med jevne mellomrom flere steder. Det er f.eks. arrangert Alpha-kurs, og det satses mye på personlige kontakter og møter i hjemmene. I det hele tatt står styrking av hjemmene og familiene sterkt. Familien Shuli er veldig bevisst på at deres nye hus i Tirana skal brukes som et åpent hjem for kristne i forsvaret. Her vil de gi folk et pusterom fra deres daglige strev, med tilgang til et lite bibliotek, en liten idrettsplass og en stille have.

Ellers ser våre kristne brødre og søstre i Albania klare utfordringer når det gjelder etikk og holdninger i forsvaret. Det er en ukultur med

bestikkelser, korrupsjon, lange pauser, unna-sluntring og lavt engasjement for pålagte oppgaver. Alt dette bør det være mulig å motarbeide, og det viktigste middelet er moralsk integritet og eksempelets makt. På den annen side er det en god del alvorlige problemer i det albanske forsvaret, som det er viktig å ta på alvor. Som f.eks. at det er en dårlig personaladministrasjon og at lønningene er lave. En løytnantslønn strekker ikke til for både mat og bolig.

Elizabeth og Roland har et sterkt ønske om at kristne albanske offiserer og deres familier får muligheter til å besøke kristne venner i andre land. Blant de viktige oppgavene som de nå prioriterer er oversettelse av god kristen litteratur.

MANGLENDE VERDIGRUNNLAG

Av Knut Are Seierstad

VGs forside mandag 27 september

VG mandag 27. september traff forsvarsledelsen og alle oss andre rett i ansiktet. *Krig er bedre enn sex* – bokstavelig talt med krigstyper over hele forsiden. En soldat i Afghanistan og hans kompanisjef fra Mek kp 4 i Telemark bataljon hadde uttalt seg til et nytt pornoblad. Realitetene på bakken i Afghanistan frontkolliderte med et vagt og manglende verdigrunnlag i Forsvaret.

Denne morgenen sammenfalt tilfeldigvis også med Forsvarsdepartementets årlige dialogkonferanse om Holdninger, Etikk og Ledelse. Media av alle slag snublet over hverandre for å rapportere forsvarsministerens fordømmelse av uttalelsene – og forsvarssjefen fulgte opp med tilsvarende klar tale. Man kunne konstatere at interessen for militæretikk tydeligvis var tidoblet bare i løpet av de siste timer før konferansen!

Denne saken har flere sider. For det første er det viktig å skille mellom løsrevne uttalelser fra soldater i strid på den ene side og uttrykk for etablerte holdninger på den andre. Bare den som har vært i kamp på liv og død over lengre tid vet hvilken rus man kan komme i. Uttalelser i slike situasjoner kan virke sjokkerende hjemme i fredelige Norge, men de må forstås ut fra situasjonen. Dette er psykologiske reaksjoner, og ikke nødvendigvis uttrykk for holdninger. En annen sak er uttalelser som uttrykker likegyldige eller etisk uholdbare holdninger til å drepe. Det siste er meget ille, og må slås hardt ned på.

I ettertid er bildet nyansert. Det er avdekket flere tendenser til ukultur i Telemark bataljon som det bør ryddes opp i. Dette er et lederansvar for alle nivåer i Hæren og i For-

svaret. Men det er også blitt klart at de løsrevne uttalelsene hverken var representative for de fleste soldater i Afghanistan eller endog for de som var sitert.

Men denne saken handler ikke bare om soldatene i Mek kp 4/Telemark bn. Tvert om handler den vel så mye om manglende ledelse på flere nivåer i Forsvaret. Det har vært lite fremme i debatten. Her er det mange som bør gå i seg selv.

For å starte på toppen – forsvarsminister Faremo gikk innledningsvis ut med sterk fordømmelse av de siterte soldatene. Saken ble omtalt som «vårt Armadillo», med referanse til filmen som blant annet dokumenterte mulige danske krigsforbrytelser i Afghanistan. Forsvarsministeren var sjokkert over mangelen på holdninger og verdier som ble dokumentert i VG – holdninger og verdier som var i strid med hennes egne. Det er positivt at forsvarsministeren står for klare etiske verdier, men spørsmålet er selvsagt hvordan disse er formidlet til Forsvaret.

Svaret er at Forsvardepartementet ikke har fastsatt noen verdier av særlig relevans for operativ virksomhet i det hele tatt. «Etske retningslinjer for forsvarssektoren» dreier seg om omdømme og trover-

dighet, åpenhet, ytringsfrihet, lojalitet, habilitet, ledelse og ansvar. Operative forhold er det ikke snakk om. Det er flott at betydningen av etikk nå understrekes ved alle anledninger, men når det gjelder å definere *hvilken etikk* som skal legges til grunn står vi fra Forsvarsdepartementets side overfor et veritabelt vakuum.

På forsvarssjefens nivå er bildet litt bedre, men ikke godt. Vi har Forsvarets kjerneverdier Respekt, Ansvar og Mot som kommuniseres flittig. Videre har vi et noe utdatert «Forsvarets verdigrunnlag» fra 1998. Selv om dette er et positivt forsøk på å gi et normativt verdigrunnlag, er dokumentet fra mobiliseringsforsvarets tid. Det er ikke skrevet for det moderne forsvaret, og er slik sett mindre relevant for de utfordringer vi nå står overfor i Afghanistan. Det tar kort sagt ikke høyde for den type konflikter vi er i nå.

Så vidt vi forstår er den manglende oppdateringen en bevisst handling fra den forrige forsvarssjefens side, general Sverre Diesen. Han var mer opptatt av å fremme begrepet «krigerkultur» enn å definere et etisk verdigrunnlag for Forsvaret. Han skrev for et år siden (Aftenposten 6 okt 2009) blant annet at når Forsvaret benyttes i operasjoner langt

utenfor Norge: «... må nødvendigvis moral- og motivasjonsbæreren i de avdelinger som sendes ut være noe annet enn tanken på frihet og fedreland. Da duger bare det som alltid har vært kjennetegnet på militære avdelinger som skal sendes i kamp også for annet enn det helt eksistensielle, nemlig lojaliteten til oppdraget, til kameratene, til avdelingens renommé og tradisjon» Han skrev videre at det nye forsvarets moralske fiber og brukbarhet avhenger av «den militære profesjonskulturens tradisjonelle ytringsformer – militære ritualer knyttet til avdelingens historie, til minnet om dens falne, til den enkeltes forpliktelse overfor kollektivet...»

Det er ikke negativt at avdelingen hedrer sine falne og fremmer den enkeltes tilhørighet og forpliktelse overfor kollektivet – det er en kjerne i en sunn soldatkultur. Men dette blir helt galt dersom krigerkulturen blir en *erstatning* for internaliserte etiske verdier. Uten disse vil man ikke være i stand til å utvikle den ryggmargsrefleksen som kreves for å handle rett i stridssituasjonen. De negative subkulturene som har utviklet seg blant annet i Telemark

bataljon minner faktisk til forveksling om de verdiene Diesen ønsket å fremme, skal man dømme fra sitatene over. Det er derfor – til tross for de overskriftsmessige verdiene RAM – en grov forsømmelse å ha ignorert behovet for et oppdatert og normativt verdigrunnlag for Forsvaret. Å sende soldater i strid uten et internalisert etisk verdigrunnlag er like ille som å sende dem i strid uten å beherske grunnleggende stridsdriller. Å ignorere fastsettingen av det etiske verdigrunnlaget for utøvelsen av soldatprofesjonen er å la soldatene i stikken – og der befant de seg de siste dagene i september.

Man må også stille spørsmål ved vurderingsevnen til dem som lot en representant for et hittil ukjent «manneblad» slippe løs på en avdeling som daglig befinner seg i en meget stressende situasjon. «Åpenhet» er meget understreket fra den politiske ledelsens side, men Forsvarets ledelse har også en moralsk plikt til å beskytte dem som befinner seg i ekstreme situasjoner fra spekulative og useriøse representanter for media. Tatt i betraktning at respekt for kvinner og økt kvinnerekrutering også er en politisk målsetting

må man virkelig spørre hvorfor Forsvaret ønsker å bli portrettert i et machoorientert og spekulativt pornoblad.

Nok et negativt aspekt ved hele saken er konsekvensene for forholdet mellom den militære ledelsen og soldatene på bakken. De siste er nå etter uttalelser til media å bedømme meget skuffet over manglende støtte fra Forsvarets ledelse hjemme – som faktisk har sendt dem dit for å løse et meget krevende oppdrag – og føler seg latt i stikken.

Det har de god grunn til. Saken har vist med sviende klarhet at gjennomføring av krevende operasjoner krever klar ledelse på alle nivå, basert på et krystallklart etisk grunnlag. Den relativiserte, deskriptive etikken som ellers preger samfunnet, og som også delvis har kommet inn i etikkundervisningen i Forsvaret, kommer til kort i strid. For kompliserte Rules of Engagment (ROE) forstår de fleste at man må utarbeide et soldatkort som kort og greit forklarer for soldaten hva han skal og ikke skal gjøre. På etikkens område er mange tydeligvis av den oppfatning at ROE ikke er påkrevet, og at alle dilemma best håndteres med

spørsmålet «hva mener du?» når vanskelige etiske avgjørelser i kampområdet må tas i løpet av brøkdelen av et sekund.

Den siste tidens hendelser viser med all tydelighet behovet for et fast, normativt etisk verdigrunnlag i Forsvaret. Her vil vi gjerne bidra med de verdier som har ligget til grunn for fremveksten av vår sivilisasjon – de kristne grunnverdiene. Vår etiske integritet, operasjonenes legitimitet og graden av suksess avhenger av dem.

En tidlig morgen i Afghanistan. Foto: Stephen Olsen

KRIGERKULTUR I EN FREDSNASJON

Dette er en bokomtale om *Krigerkultur i en fredsnasjon* utgitt av Abstrakt forlag AS i 2009. Boken, som er skrevet av diverse forfattere ved Forsvarets høgskole, er på 308 sider og koster 298 kr.

I et land med vernepliktsbasert og entydig territorielt innrettet forsvar har den militære profesjonsforståelse blitt forstått som en funksjon av borgernes forsvarsvilje. Oppdraget var dermed enkelt; å forsvare landet. Endringene mot et mer fleksibelt innsatsforsvar har medført at det ikke lenger finnes et like enkelt svar på spørsmålet om hva som er Forsvarets egentlige rolle og begrunnelse.

Med dette som problemstilling analyserer boken *Krigerkultur i en fredsnasjon* den militære profesjon ut fra faglige tilnærminger. Boken er bygget opp av 9 kapitler, der hvert kapittel har ulike forfattere og ulike problemstillinger i forhold til temaet. For å kunne gi et bilde av boken, er det nødvendig å presentere hvert enkelt kapittel for seg:

Kapittel 1 som er skrevet *Håkan Edström, Nils Terje Lunde* og *Janne Haaland Matlary* introduserer temaet ved å beskrive problemstillingen om krigerkultur blant annet ved hjelp av ulike sitat som f.eks dette: *Soldatyrket er i sin natur ekstremt. Det dreier seg i ytterste konsekvens om å ta andres liv under betingelser som innebærer risiko for å miste sitt eget. Skal en militær enhet fungere i kamp, må den ha den indre kvalitet som vi gjerne kaller stridsmoral, altså den kompromissløse viljen til å sette gjennomføringen av oppdraget foran andre hensyn - inklusive hensynet til eget liv.* (Diesen 2008)

Videre definerer forfatterne de tre mest sentrale begrepene *fredsnasjon, profesjonskultur og krigerkultur* for å sette drøftingene inn i en sammenheng.

I kapittel 2 presenterer *Torunn Laugen Haaland* utviklingen av den norske militære profesjon etter den kalde krigens slutt. Hun argumenterer for at tre forskjellige rolleforståelser lever side om side i Forsvaret: *krigeren, hjemlandsforsvareren og den statsansatte tjenestemann*. Disse rolleforståelsene står i et visst motsetningsforhold til hverandre og skaper en indre spenning i den militære profesjon. Rolleforståelsene skaper også utfordringer i forhold til samfunnet for øvrig.

I kapittel 3 drøfter *Håkan Edström* tanker omkring en mulig modell for analyse av de ytre og indre spenningene. Ved å se på hvordan andre profesjoner bruker indre og ytre kontrollmekanismer er konklusjonen at den militære profesjon er eksklusiv. Dog i en negativ forstand, da den militære profesjon mangler institusjonaliserte verktøy til å håndtere de ytre og indre spenningene.

I kapittel 4 setter *Janne Haaland Matlary* fredsnasjonen i fokus. Drøftingen handler om utviklingen av en militær profesjonsidentitet preget av krigerkulturen og norsk politikk og samfunn. For å eksemplifisere dette bruker hun ISAF, og finner at det norske selvbildet som fredsnasjon gjør at krigføringen må legitimeres som fredsarbeid for å aksepteres som et generelt trekk.

I kapittel 5 setter *Palle Ydstebø* krigerkulturen i sentrum for drøftingen. Spørsmålet han stiller er om

skiftet i fokus fra at militært personell er soldater, til at de skal være krigere er forenelig med det norske samfunns sentrale verdier. Risikerer Forsvaret at et fokus på krigere og krigerverdier kommer i konflikt med verdiene til det samfunnet som skal forsvares? Med disse spørsmålene diskuterer forfatteren viktige tema om krigerkultur.

I kapittel 6 drøfter *Nils Terje Lunde* militær profesjonsetikk. Han mener at denne utformes i et dynamisk samspill av indre og ytre spenninger. Med utgangspunkt i dette identifiserer han og analyserer han tre ulike profesjonsetiske strategier i norsk etterkrigstid: En nasjonal konsensusstrategi etablert i den kalde krigens slutt, med vektlegging av sivile og moderne normer, og tilslutt en konservativ avskjermingsstrategi med fokus på militær profesjonskultur og operative hensyn. Forfatteren forstår de tre strategiene som ulike måter å forholde seg til de indre og ytre spenningene. Disse strategiene belyser ulike aspekter ved disse spenningene, følgelig trenger de ikke å være gjensidig utelukkende, men heller komplementære perspektiver for å kunne utvikle en relevant profesjonsetikk.

I kapittel 7 drøfter *Sigrid Redse Johansen* noen sentrale juridiske spørsmål. Handlinger på vegne av

staten omfatter i dag både utøvelse av et ekspedisjonsforsvar i fredens tjeneste og å ivareta norsk suverenitet i tråd med en tradisjonell oppfatning av hva som er rikets sikkerhet. Hun framhever den vanskelige situasjonen dagens soldat står ovenfor. Soldaten har en rett til å bruke dødelig makt og i siste instans en plikt til å dø, men nåde han/henne om det ikke er i henhold til nasjonens lovlige interesser.

I kapittel 8 utvider *Birgith Andreassen* og *Charlotte Ingalls* diskusjonen omkring profesjonsidentiteten ved å se den i sammenheng med genderperspektivet. De stiller spørsmål om i hvilken grad fokuset på krigerrollen påvirker arbeidet for å øke kvinneandelen i Forsvaret.

I kapittel 9 oppsummerer *Harald Høiback* funnene fra de øvrige

kapitlene i en mer filosofisk drøfting. Analysen foregår langs to akser. Langs den ene akse avmerkes ulike svar på spørsmålet om hvorvidt militære *utgjør* en eksklusiv gruppe eller ikke. Langs den andre akse avmerkes ulike svar på spørsmålet om den militære virksomhet *krever* en eksklusiv gruppe eller ikke.

Med disse dyktige forfatterne gir denne boken oss et grundig og akademisk bidrag til debatten om krigerkultur i det norske Forsvaret. Hensikten med boken er å stimulere til fortsatt debatt i Forsvaret, så vel som i samfunnet for øvrig.

I den senere tid har det vært mye debatt om temaet i ulike medier. Det siste innspillet i debatten står den danske filmen *Armadillo* for. Den nylige premieren av dokumentaren som tar for seg danske soldater på

oppdrag i Afghanistan, viser bilder som er kontroversielle i dagens samfunn. Siste nummer av Forsvarets forum F (nr 9/10) tar også for seg debatten om rollen som ansatt i forsvaret.

Dette er en viktig debatt. For at vi i Forsvaret skal ha en felles forståelse av vår rolle bør det diskuteres hva vi ønsker å oppnå, og hvordan vi skal oppnå det. Uten en slik felles forståelse, finnes det store utfordringer foran oss. Boken *Krigerkultur i en fredsnasjon*, gir et godt akademisk grunnlag for debatten om norske soldaters rolle i samfunnet. Det er derfor naturlig å anbefale andre å lese denne boken, da den gir leseren en større forståelse av debattens dybde og viktighet.

Øyvind Drotningvik

MARK FILLINGHAM

1936 – 2010

Av Knut Are Seierstad

Mark Fillingham gikk bort 10. september, etter et langt sykeleie. Mark tjenestegjorde 18 år som offiser i den britiske hæren, før han ble kalt til tjeneste for Officers Christian Union i 1972, det nåværende Armed Forces Christian Union. Der var han ansatt i 25 år som generalsekretær. Etter at han gikk av med pensjon, hadde han fra 2002 til 2008 vervet som visepresident i Association of Military Christian Fellowships for Sør- og Øst-Europa.

Mark hadde mange venner i Norge, og hans innflytelse på etablering og vekst av vårt eget KBS var betydelig. Selv møtte jeg ham første gang på AMCFs Europakonferanse i Grimstad i 1985, og året etter under en kadettutveksling på the

Royal Military Academy Sandhurst. Mark og hans kone Anthea valgte kapellet på Sandhurst som sin menighet, nettopp for å bygge relasjoner til den nye generasjonen offiserer. Ved flere anledninger opplevde jeg Mark – som kombinasjonen av den typiske britiske offiser og samtidig en varmhjertet evangelisk kristen – dele sitt vitnesbyrd om møtet med Gud som ung offiser, og hvordan det hadde forandret livet hans.

Ikke bare hadde han en sterk innflytelse på flere generasjoner kristne i de britiske styrkene, det han oppnådde i AMCF var også betydelig. I hans periode i AMCF var det stor fremgang i det tidligere øst-Europa, med fremvekst av mange nye fellesskap i de tidligere kommunistlandene. Han bygget også broer til katolikkene.

Resultatet er at protestantiske og katolske militære kristne i Europa nå har et åpent og tillitsfullt fellesskap, i tråd med mottoet for AMCF: «*Dere er alle én, i Kristus Jesus*» Gal 3,28.

Mark er nå kommet hjem til Jesus. Han vil bli savnet, men det er et vitnesbyrd om håpet han delte med sin familie at han vil bli minnet med en «Service of Celebration and Thanksgiving» i kapellet på Sandhurst 16 oktober. Vi vil også si en varm takk til Gud for det Mark Fillingham betydde for oss her i Norge.

MITT VENNSKAP MED TORSTEIN BRYNE

Oberstløytnant og garnisonsprest Torstein Bryne (1925-2010) døde 8. juli. Jeg vil gjerne si litt om hvordan jeg som ung feltprest på 1980-tallet lærte å kjenne denne helt spesielle person i Forsvaret og Feltprestkorpset.

Det begynte indirekte alt mens jeg var teologistudent på Menighetsfakultetet midt på 1970-tallet. Og starten var et litt mislykket debattmøte. Så vidt jeg husker arrangerte studentvalget et stort møte med tema militærnekting/feltpresttjeneste, noe som var relevant ettersom jo de fleste nyutdannede teologer – kanskje 40 hvert år – da begynte sitt pastorale virke som vernepliktige feltprester i ett år. Samtidig problematiserte både den politiske oppvåkning og venstredreiningen på universitetene samt den sosialetiske nyorientering blant teologene hele Forsvarets berettigelse. Dette ble forsterket ved at begrunnelsen ikke uten videre var den klassiske kristen-pasifistiske, men heller en kritikk mot militærvesenet, Vestens faktiske bruk av militærmakten og atomvåpnene som en del av forsvarskonseptet, gjerne kalt «situasjonsbestemt militærnekting». Også Vietnamkrigens siste fase inngikk i bildet siden våre allierte i USA var en hovedaktør der.

Hovedinnledere var stud.theol. Trond Bakkevig og feltprost Finn Guttormsen. Det viste seg at det her var en kulturell kløft så voldsom at det neppe kunne komme mye konstruktivt ut av en slik debatt. Trond Bakkevig holdt et sterkt prinsipielt og meget kritisk innlegg mht. militærvesenet vårt – uten at jeg husker detaljer. Finn Guttormsen svarte med å si at han kjente seg selv

så godt igjen. For han hadde som militærnekter vært på grøftegraving før krigen! Hans omvendelse skjedde 9. april 1940. Men da var det for sent! Siden havnet han i Sverige og kom i 1945 tilbake til Norge som feltprest. Fremdeles ser jeg for meg hvordan Trond Bakkevig sukket høyt, dypt og oppgitt.

Da vi gikk ut, bemerket en at det hadde vært bedre om Torstein Bryne hadde møtt fra Feltprestkorpset. Det var første gang jeg hørte om Bryne.

Noen år senere foregikk det en stor debatt i Luthersk kirketidene om noen av de samme spørsmål. Nå var det Harald Bekken som startet kritikken. Og Finn Guttormsen svarte, denne gang mye mer prinsipielt enn på Menighetsfakultetet. Siden viste det seg at de prinsipielle spørsmål var koblet til en praktisk konflikt om Gardens kirkeparade. Der hadde Harald Bekken vært vernepliktig feltprest. Og Torstein Bryne var som garnisonsprest for Østlandet (1967-85) hans faglig foresatte. Det hører med til historien at Bekken hadde hatt mange kritiske innvendinger mot blandingen av kirke og forsvar, men hadde gått med på kompromiss etter kompromiss. Men så låste alt seg da han helt avviste at julegudstjenesten kunne avsluttes med garde-sjefens kongeønske. Her hadde han intet å gi, og det hadde heller ikke Feltprestkorpset som ante en skandale når kongens adjutant antagelig øyeblikkelig ville gi beskjed til kong Olav om at kongeønsket manglet. Harald Bekken opplevde det som et uriktig og ufint inngrep at Oslo biskop hadde overtatt gudstjenesten – muligens uten å kjenne til bakgrunnskonflikten?

Selv traff jeg vel for første gang Torstein Bryne under Feltprest-

korpsets landskonferanse på

Evjemoen høsten 1979.

10. februar 1980 ble jeg ordinert til luthersk prest, og jeg ville at det skulle skje ved tilsynshavende biskop. Derfor dro jeg fra Heggelia til Oslo domkirke for ordinasjonen. Torstein Bryne møtte for Feltprestkorpset. Jeg fant det naturlig å bruke mørk uniform – på det tidspunkt var jeg utenom gardepresten den eneste feltprest i Hæren som hadde slik uniform. Torstein Bryne bemerket fornøyd, men litt brydd at da måtte også han stille i uniform (Luftforsvarets), og det gjorde han. (Uniform var før Fredrik Bull-Hansen ble forsvarsjef i 1984, lite i bruk i de høyere staber.) Bryne kombinerte en sterk militær holdning med en ganske enkel og liketil væremåte utad. Jålete var han ikke.

Vi ble etter hvert godt kjent.

Og i tjenesten merket jeg med en gang at omtrent alle krigsskoleutdannede offiserer som jeg traff, straks ville fortelle om deres møte med Bryne. På den ene side følte han seg i sitt rette element når han kunne være sammen med kadettene i avslappet sosial atmosfære. Og på den andre side hadde de hørt ham forelese om «ideologiene». Det handlet nok om en filosofisk, samfunnsmessig, teologisk og politisk vurdering av ulike samfunns-systemer der kommunisme og andre «ismer» hørte til de farlige ting som det var all grunn til å forsvare seg mot. Av Brynes forelesninger var det klart – til tross for tidens venstrevidde holdninger innen Akademia – at det var mulig å levere en vannrett

høyt intellektuell argumentasjon for den livsvei som lå foran kadettene.

Torstein Bryne elsket å diskutere slike spørsmål, og de dukket stadig opp på våre landskonferanser og andre steder der vi møttes. De historiske kunnskaper vellet frem, og her dreide det seg både om lange linjer og livgivende anekdoter.

En gang måtte jeg bemerke at hans argumentasjon var veldig sammenfallende med Finn Guttormsens i debatten (nevnt ovenfor) i Luthersk kirketidende. Det var da Bryne kom med bekjennelsen: Det var han som hadde skrevet hvert ord i Guttormsens debattbidrag!

Torstein Bryne var som sagt også sosial, og han var lidenskapelig engasjert av opera. Under feltprestkonferansene hørte det til glansnumrene (eller faste gjengangere) når han og Guttormsen som en del av underholdningen hadde sangoppvisning. Senere inviterte han «noen få utvalgte» til nachspiel på et eller annet rom. Alle oppnådde ikke å bli invitert. Sannsynligvis ville han ha noen det var interessant å diskutere med. Og jeg hørte til de heldige.

Nå hadde han også en annen veldig sympatisk side: Han elsket meningsmotstandere. Ja, han oppsøkte dem gjerne. Det var i slike sammenhenger at prinsippene fikk sin spennende utprøving. Og derfor var han helt sikkert ingen dårlig studentprest fra 1962 til 1967.

I 1981 kom det et stort presteoppbrot mot atomvåpen. Vi var et par feltprester som også skrev under, deriblant undertegnede. (Antagelig til forskjell fra en del andre underskrivere mente jeg at et slikt nei forpliktet til desto større konvensjonell rustning.) Det kom også et motoppbrot fra andre teologer. Og

det var selvfølgelig på den side Torstein Bryne stod. Hvordan skulle han så forholde seg til en person som meg, uten hverken å ødelegge vennskap eller bringe oss for langt fra hverandre? – Aldri glemmer jeg Brynes kommentar: «Du er infanterist, og infanterister har aldri kunnet fordra de tyngre våpen, det være seg artilleri eller atomvåpen. De skaper kun rot på slagmarken!» – Hva skal man si til slikt? – Sjakk matt!

Om det ideologiske engasjerte Bryne, stod enkeltmennesket enda høyere. Han fortalte meg en gang hvordan han skrev militærnektersøknaden for en som han satte høyt, men som – i motsetning til ham selv – var havnet på et pasifistisk standpunkt. Den sørget han for å skrive slik at den skulle gå gjennom uten noe unødige om og men!

Nå må det også sies at Bryne var en anakronisme. Utgangspunktet for

mye av det han stod for var den lutherske toregimentslære, og begge «regimenter» (dvs. både den ytre statsmakt med militærvesenet og kirken med sin åndelige makt) hvilte for ham hos og i Kongens hånd. Disse regimenter var på en helt spesiell måte til stede i Forsvaret ved de militære sjefer og feltprestene. Han la derfor voldsom vekt på at man hadde «prestens time» (og ikke etikk og livssynsundervisning som jeg foretrakk å

snakke om, RAM som det heter i dag). Det var et slags uttrykk for regimentene at kun to offiserer hadde «timer» knyttet til «embete» og ikke til fag. Derfor «sjefens time» og «prestens time».

Som oberstløytnant og garnisonsprest – den gang i begge tilfeller med utnevnelse i statsråd – forente han med sitt dobbeltembete på en måte begge regimentene. Å skulle avlede embetsautoriteten av ordinasjonen ville nok vært fremmed for ham, uten at han derved avviste ordinasjonens verdi. Jeg var aldri enig med Bryne i dette, men det forstyrret ikke vennskapet.

Forholdet til Feltprestkorpset ble nok litt komplisert etter at Bryne var gått av i 1985. Jeg arbeidet en tid i Feltprostens stab på Akershus (1988-89), og så det som desto viktigere å holde kontakt med Bryne. Det ble til en del fellesluncher på Perminalen, og han viste seg å være full av sitt gamle engasjement.

Da jeg fortalte ham at jeg kom til å konvertere, var det selvfølgelig ikke hans vei og han syntes nok det var trist. Da vi møttes siste gang, hadde han tatt med en liten katolsk bønnebok på latin, og boken hadde han bevisst dedisert til meg som «confrater» (medbror). Jeg har etter hvert forstått

at det var en mye sterkere hilsen enn jeg umiddelbart oppfattet.

Jeg er glad for å ha blitt kjent med Torstein Bryne og lot en vakker rekviemmesse synge for ham hos nonnene i karmelittklosteret i Tromsø 31. august. Jeg lyser fred over Torstein Brynes minne og ber:

Herre, gi ham den evige hvile og la det evige lys skinne for ham!

Torbjørn Olsen

Finn Oscar Karlsen giftet seg med fysioterapeut **Gunn Marte Vadset** 18 sept.

Liv og Tom Henry Knutsen er tilbake i Norge etter fire år i USA, hvor Tom gjorde tjeneste som forsvarsattaché. Tom er nå ansatt hos forsvarssjefen med ansvar for internasjonalt forsvarssamarbeid. Liv begynte i august i ny jobb på Rygge som HMS-rådgiver for Generalinspektøren for Luftforsvaret (GIL)

Vårt støttemedlem nr. 1, **Bergljot Brundtland** på Sola fylte 75 år 15 sept.

Velkommen til adventsmøte i NKLF

Tradisjonen tro arrangerer Norges kristelige legeforsknings Oslo-gruppe adventsmøte hvor også MKF-medlemmer er velkommen. Møtet holdes **Fredag 26 november kl. 1930** hos Grete og Jørund Asle Holme, Kurlandslia 8, 1479 Kurland (Lørenskog).

Tema for kvelden er: **Tiggermunken og Julekrybben**. Anne Helene Moksnes er pensjonert lærer, men heldigvis ikke pensjonert som forteller. Gled dere!

Forhåndspåmelding er ønskelig til 67 90 70 52 eller 909 82 803 innen onsdag 24 nov.

BØNNELISTE

Det som går for å være uforstandig i verden, utvalgte Gud seg for å gjøre de vise til skamme. Det som regnes som svakt i verden, utvalgte Gud seg for å gjøre det sterke til skamme. Det som står lavt i verden, det som blir foraktet, det som ingenting er, det utvalgte Gud seg for å gjøre til intet det som er noe. (1.Kor 1, 37-28)

- Takk Gud for frimodighet og åpen bekjennelse fra de mange kristne militære i land med forfølgelse av kristne
- Takk for enda et vellykket sommerstevne i Drangedal
- Be for MKFs ledelse: president, styre, sekretær og redaktør av Fokus. Be om god innsikt, klokskap og gode samarbeidsevner i vårt viktige arbeid.
- Be for verdenspresidenten og visepresidentene i AMCF, spesielt for de to europeiske lederne Torbjörn Boström og Brian Parker. Be også for ledelsen i MMI og ACCTS (se neste side)
- Be for lokale fellesskap, at kristne soldater og befal ser betydningen av å komme sammen til bønn og samtale, også i små grupper
- Be for vår forsvarsminister, forsvarssjefen og vår øverste militære ledelse
- Be for feltprosten og hans stab. Be for feltprestene ved skoler og avdelinger
- Be for våre styrker i Afghanistan, be om at vår innsats må bidra til fred i landet og at vi må unngå skader og tap. Be for familiene hjemme, be for feltprestene og våre medlemmer i området. Be om at media må gi et godt og konstruktivt bilde av situasjonen
- Be om at Den hellige ånd må virke til frimodighet og innsikt for alle som gjør tjeneste i Forsvaret, og at Kristus må få en sentral plass i våre hjerter og sinn

INTERNASJONALT FELLESSKAP

AMCF

Association of Military Christian Fellowships er et internasjonalt fellesskap for nasjonale kristne militære organisasjoner (MCF) i mer enn 100 land, og har som motto All One in Christ Jesus. AMCF ledes av en president og 14 regionale visepresidenter.

Torbjörn Boström

Den koreanske generalen Lee, Pil Sup er AMCFs president. Oblt Torbjörn Boström fra Sverige er visepresident for Nord- og Østeuropa. AMCF har ingen administrasjon og ikke noe budsjett. Den utøvende virksomheten under AMCF ivaretas av ACCTS og ACCTS MMI. AMCF samarbeider også med andre internasjonale kristne organisasjoner, bl a Navigatørene.

ACCTS

Association for Christian Conferences, Teaching and Service har som hovedoppgave å støtte kristne militære fellesskap og enkeltpersoner knyttet til de militære styrker over hele verden. I tillegg til de etablerte nasjonale fellesskap i mer enn 120 nasjoner, har ACCTS kontakt med enkeltpersoner i ca 30 land, blant annet i mange

Cal Dunlap

land hvor det ikke er tillatt å bekjenne troen på Kristus i forsvaret. ACCTS har

sitt hovedkontor i Denver, Colorado i USA. ACCTS' misjonsvirksomhet drives meget effektivt av en håndfull ansatte og ca 40 frivillige medarbeidere, de fleste pensjonerte offiserer. Leder er pensjonert kommandørkaptein Cal Dunlap.

MMI

Military Ministries International driver sitt arbeid i Afrika, Europa, Syd-Asia og Midt-Østen. De ca 10 frivillige medarbeiderne satser spesielt på

Jos McCabe

oppsøkende virksomhet og personlige kontakter med hensikt å oppmuntre, støtte og be for kristne i forsvaret. Etter frigjøringen av Østeuropa har MMI fått være med på en fantastisk oppblomstring av nye kristne fellesskap og bidratt vesentlig til brobygging mellom kirkesamfunnene. Hovedkontoret ligger i Aldershot i England. Leder for MMI er Jos McCabe.

Lenker

www.mkf.no
www.accts.org
www.amcf-int.org
www.amcf-europe.info
www.m-m-i.org.uk
www.afcu.org.uk

MKF - Militært kristent fellesskap ble stiftet i 1982 (som Kristent Befals Samfunn - KBS) og har som formål å arbeide for kristent fellesskap i Forsvaret, hjelpe den enkelte med å styrke sitt trosliv og vinne andre for Kristus.

Internasjonalt er MKF knyttet til Association of Military Christian Fellowships, AMCF.

President

Genmaj (r) Arnvid Brage Løvbukten
Herman Wessels vei 10, 2010 Strømmen,
tlf 63 84 13 31, e-post: president@mkf.no

MKF STYRE

Oblt Knut Are Seierstad (styreleder)
Hyggeveien 4a, 1178 Oslo, tlf 21 45 23 14
mob 90 75 74 47, e-post: leder@mkf.no
Tj: Akershus, FD

Kl Bård Fyhn (økonomiansvarlig).
Frydenbølien 23, 5056 Bergen
mob 93 41 35 60, e-post: styret4@mkf.no
Tj: Sjøkrigsskolen

Lt Christian Filberg (arrangementer)
Landingsveien 72, 0767 Oslo, tlf 22 14 50 77
mob 99 72 49 50, e-post: styret2@mkf.no
Tj: Huseby, HMKG

Kapt Synnøve Nilssen
(minnepinne, kontaktpersoner, rekruttering)
Mellomv. 2 A, 9325 Bardufoss, tlf 77 83 49 21
mob 92 43 06 61, e-post: styret3@mkf.no
Tj: Heggelia

Fenr Øyvind Drotningvik
(kontakt med utland)
Vadmyrveien 26, 5172 Loddefjord
mob 97 02 47 59, e-post: styret1@mkf.no
Tj: Haakonsværn

Maj Sissel Mellgren Mangersnes
(informasjon)
Gaustadveien 159, 0372 Oslo
mob 92 61 22 26, e-post: styret5@mkf.no
Tj: Akershus, FD

Grethe M Robertsen
(støttemedlemskontakt)
Thomas Heftyes gt 47, 0267 Oslo
tlf/fax 22 44 88 37, mob 92 24 42 79
e-post: stotte@mkf.no

Sekretær

Maj (r) Steinar Høyland
Karl Hansens vei 8, 4810 Eydehavn
tlf 37 08 61 31 mob 93 64 94 60
e-post: post@mkf.no

Kasserer

OK John Arild Korsnes
Rising Terrasse 63B, 3716 Skien
mob 97 00 73 66, e-post: kasserer@mkf.no
Tj: Kolsås, FLO/I

MKF har konto nr 0537.08.34069

E post: post@mkf.no

Returadresse

MKF

Postboks 52

4862 EYDEHAVN

MKF KAN KONTAKTES PÅ FØLGENDE MÅTER

MKF, Postboks 52, 4862 EYDEHAVN
E-post: post@mkf.no Web: www.mkf.no
Tlf: 93 64 94 60

KONTAKTPERSONER

Skjold garnison	Stein Helge Kingsrød	tlf 77892514
Heggelia/Bardufoss	Jørn A Nordeng	tlf 95294646
Bodø	Karl Christan Kviseth	tlf 93628464
Værnes	Elling Erichsen	tlf 97072716
Bergen	Bård Fyhn	tlf 93413560
Stavanger/Sør-Vestlandet	Atle Brundtland	tlf 51650809
Sola flystasjon	Ingve Horgen	tlf 98675773
Jåtta	Idar Sirevåg	tlf 51343431
Kjevik	Inge Hopland	tlf 91351273
Kolsås	John Arild Korsnes	tlf 67863381
Akershus	Palle Ydstebø	tlf 99436753
Krigsskolen, Linderud	Knut Arne Aandstad	tlf 95208378
Huseby, Garden	Christian Filberg	tlf 99724950
Kjeller	Anton Vooren	tlf 92423420
Rygge	Stig Ravnemyr	tlf 69238016
Terningmoen	Roar Knudsen	tlf 500-8644
Rena	Finn Oscar Karlsen	tlf 97745941

REDAKSJONEN FOKUS

Redaktør: Tormod Berger, Øvre Skaugvei 24, 1911 FLATEBY, Tlf: 64928482, mob: 48044289 E-post: fokus@mkf.no
Desktop/layout: Steinar Høyland, Karl Hansens vei 8, 4810 EYDEHAVN, Tlf 37086131, mob: 93649460 E-post: post@mkf.no